

Klimatilpasninger og kultur i kystbyer, regionale turismeregnskaber og udflytning af arbejdspladser: Velkommen til Videncenter for Landdistrikters nyhedsbrev

2021 blev året, hvor meget blev sat på hold og ting blev sat i stå.

En ting, som ikke har været sat i stå, er forskningen om landdistrikter.

Igen i år har forskere bidraget med bud på, hvordan vi kan tackle nogle af tidens største udfordringer, hvad end der er tale om klima, uddannelse, sundhed og meget andet.

Dette nyhedsbrev er udarbejdet i regi af Videncenter for Landdistrikter.

Centrets hovedformål er at styrke rækkevidden af dansk landdistriktsforskning og dermed forhåbentlig bidrage til at kvalificere debatten om landdistrikterne i endnu højere grad. Som del af arbejdet i Videncenter for Landdistrikter samler vi et par gange om året ny viden på landdistriktsforskningsområdet i et nyhedsbrev,

for på den måde at øge kendskabet til den landdistriktsforskning, der produceres på landets forskningsinstitutioner.

For den viden, forskningsinstitutionerne arbejder hårdt på at tilvejebringe, fortjener at få et liv ude i den verden, forskningen beskæftiger sig med. Derfor håber vi på vegne af Videncenter for Landdistrikter, at du vil tage den præsenterede viden i anvendelse og medvirke til at give den liv langt udover forskningsinstitutionernes grænser.

---

1) Udviklingen af bæredygtig turisme i de nordiske landdistrikter

Turisme har spillet en voksende rolle i de to sidste årtier i mange nordiske landes økonomiske udvikling, men efter at Covid-19 pandemien ramte, har turismesektoren lidt under effekterne af mindsket rejselyst og restriktioner. De nordiske lande har hver for sig (foruden Færøerne og Grønland) udarbejdet satellitregnskaber for at få overblik over turismens økonomiske effekter, men kun i varierende grad arbejdet med regionale satellitregnskaber som kan give indblik i forskellene mellem turismens økonomiske bidrag til de enkelte regionale økonomier.

Læs med når Nordregio beskriver [turismeregnskabernes potentiale](#)

---

2) Hvordan påvirker territorial samhørighed økonomisk vækst, rumlig retfærdighed og demokratiske kapaciteter?

Overalt i Europa er uligheden stigende. Dette er synligt i det vedvarende sociale og økonomiske skel mellem lande, mellem regioner og mellem byer og landdistrikter. COHSMO-projektet undersøger, hvordan territorial samhørighed på forskellige europæiske rumlige skalaer påvirker økonomisk vækst, rumlig retfærdighed og demokratiske kapaciteter. Her har forskere fra Aalborg

Universitet bidraget med læringspunkter fra tre danske cases; Aarhus, Horsens og Lemvig.

Læs Aalborg Universitets [bidrag her](#)

---

3) Landsbykirkens fremtid

Hvordan tegner fremtiden sig for landsbyernes kirkebygninger og kirkegårde i en tid, hvor livet på landet er under pres på grund af fraflytning? Og da landsbykirker og deres kirkegårde eksisterer i kraft af daglig brug, hvordan får lokalbefolkning, kirkegængere og kirketurister så gavn og glæde af landsbykirkerne og deres kirkegårde? Læs om en række tværfaglige bidrag til debatten om fremtidens landsbykirke.

Hele rapporten er udgivet af Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenter og [findes her](#)

---

4) Stigende vandstande og kystbyer - hvordan klimakrisen skaber nye roller for kystbyer

I de senere år har kombinationen af stigende havvand, stormflod, øget nedbør og grundvandsstigninger gjort, at flere byer har stået under vand i perioder med stormflod eller ekstrem regn. Og klimaforskerne fortæller os, at særligt kystbyerne skal forberede sig på mere vand i fremtiden. Derfor er det afgørende at arbejde for en byudvikling, der mindsker klimaaftrykket.

Institut for Geovidenskab og Naturforvaltning ved Københavns Universitet giver bud på, hvordan [kulturarv kan bidrage til arbejdet med havvandsstigning i byer](#)

---

5) Bæredygtig turismeregnskab - vigtige indikatorer

Turismen har i dag en stor rolle at spille for en bæredygtig udvikling i landdistrikterne. Det gælder økonomisk i form af omsætning, skatteprovenu og arbejdspladser, men det gælder også i form af sociale og miljømæssige effekter, som både kan være positive og negative. I projektet 'Bæredygtig turisme' prøver CRT at besvare spørgsmålet om, hvordan destinationsselskaber i Danmark strategisk kan arbejde med en udviklingsstrategi for turismeerhvervet, der fremmer samarbejde og måler effekten af en økonomisk, social og miljømæssig bæredygtig stedsudvikling i landdistrikterne.

Læs [hele rapporten](#) hos Center for Regional- og Turismeforskning

---

6) VIVES kommunetal 2020.3: Flere unge fra yderområder end fra storbyer tager en ungdomsuddannelse

En stigende andel unge fra storbyerne tager en ungdomsuddannelse. Men det er stadig færre end i yderområderne, som dog ikke høster gevinsten, da mange af de unge efterfølgende flytter til de store byer. Læs med når Vive opgør forskelle i uddannelsesniveau for unge fra landets kommuner.

Læs [VIVEs kommunetal](#) her

---

7) Opvækst eller tilvækst - er socialt udsatte i landkommunerne tilflyttere?

Landkommuner har en forholdsvis høj andel af socialt udsatte borgere. Andelen af førtidspensionister er fx næsten dobbelt så høj i landkommunerne som i hovedstads- og storbykommunerne. Men skyldes forskellene, at socialt udsatte borgere flytter til landkommunerne?

Rapporten ser på flyttemønstrene blandt fire grupper af socialt udsatte borgere, nemlig kontanthjælpsmodtagere, førtidspensionister, børn med iværksatte anbringelser samt børn med alvorlige underretninger.

Læs [hele redegørelsen](#) hos Danmarks Statistik

---

8) Udflytningen af statslige arbejdspladser og beskæftigelsen på det lokale arbejdsmarked?

Udflytning af statslige arbejdspladser er gennem de sidste 15 år blevet et vigtigt værktøj i værktøjskassen for folketingspolitikere på tværs af partiskel, der ønsker at opnå en bedre balance mellem arbejdsmarkedsudviklingen i de største byer og i provinsen. Indtil nu er der udflyttet omkring 5.500 arbejdspladser ud af hovedstadsområdet af knap 8.000 planlagte udflytninger. Men hvordan påvirkes beskæftigelsen på det lokale arbejdsmarked når statslige arbejdspladser udflyttes?

[Læs med](#), når Center for Landdistriktsforskning undersøger konsekvenserne

---

Om Videncenter for Landdistrikter

Videncenter for Landdistrikter bliver drevet af Landdistrikternes Fællesråd og har til formål at styrke koordineringen og formidlingen af dansk landdistriktsforskning. Videncentret beskæftiger sig med at belyse generelle virkemidler til landdistriktsudvikling, ligesom centret vil indsamle, formidle og skabe grundlag for erfaringsudveksling om landdistrikternes udviklingsvilkår og udviklingsmuligheder.

Videncentret består dels af en vidensbank, netværksaktiviteter, analysearbejde samt et advisory board bestående af forskningsrepræsentanter fra dansk

landdistriktsforskning. I videntrets advisory board sidder repræsentanter fra Center for Landdistriktsforskning ved Syddansk Universitet, Center for Regional- og Turismeforskning, Center for Forskning i Regional Dynamik og Ulighed ved Aalborg Universitet, Institut for Geovidenskab og Naturforvaltning ved Københavns Universitet, Danmarks Statistik, Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenter og VIVE - Det Nationale Forsknings- og Analysecenter

---

Landdistrikternes Fællesråd
Rådhusgade 100, 8300 Odder